

OYSTER PERPETUAL  
SUBMARINER DATE

  
**ROLEX**



**MICHELSEN**  
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík  
511 1900 - www.michelsen.is

# MARKAÐURINN

Miðvikudagur 23. september 2015 | 22. tölublað | 9. árgangur

Sími: 512 5000 | [visir](http://www.visir.is) www.visir.is

GÖNGUM  
**HREINT**  
TIL VERKS!



 **Guðjón Ó**  
VISTVÆNA PRENTSMÍÐJAN



## Hagkerfið að hitna

VÖXTUR VAR 5,2 PRÓSENT  
Á FYRRI HELMINGI ÁRS OG  
HEFUR EKKI VERIÐ MEIRI  
SÍÐAN 2007.

**250** MILLJARÐA  
FJÁRFESTING ER  
ÁÆTLUÐ Á NÆSTUNNI  
Í SAMTALS FJÓRUM  
VERKEFNUM.

BÚAST MÁ VIÐ AÐ  
ÞÚSUNDIR MANNA  
FLYTIJST TIL ÍSLANDS  
Á NÆSTUNNI TIL AÐ  
VINNA.

### Nýr leikur í bígerð

Bræðurnir Guðmundur og Ívar Kristjánssynir, sem báðir störfuðu um langa hríð hjá CCP, hafa stofnað tölvuleikjafyrirtækið 1939 Games ehf. Ívar var einn stofnenda CCP og Guðmundur starfaði þar í rúman áratug. Fyrsta verkefni fyrirtækisins er að hanna og gefa út tölvuleikinn WWII Kards en söguvið leiksins er síðari heimsstyrjöldin.

→ **SÍÐA 2**



### Áhuginn að aukast

Sérfræðingur um kynjaðar fjárhags- og starfsáætlanir telur að með því að setja upp kynjagleraugun sé tryggt að almenningsfjárhag sé betur varið. Hún segir vaxandi áhuga á kynjaðri fjárlagagerð → **SÍÐA 4**

### Stýrir fjárhagssviði

Erla Guðmundsdóttir var á dögnum ráðin framkvæmdastjóri á fjárhagssviði Seðlabanka Íslands. Þar ber hún meðal annars ábyrgð á heildaruppjöri bankans og er einnig með ábyrgð á öllum greiðslum hans. Erla er viðskiptafræðingur að mennt Hún fjárfesti nýlega í hesthúsi og ætlar í hestamennsku af fullum krafti.

→ **SÍÐA 8**



**STJÓRNAR-  
MAÐURINN**

@stjornarmadur

farið mikinn.

Helgi Hrafn Gunnars-  
son hefur

→ **SÍÐA 12**

## Sjónmælingar í Optical Studio

Tímamantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind  
sími 5288500

Optical Studio í Keflavík  
sími 4213811

Optical Studio í Leifstöð  
sími 4250500

**Optical Studio**

SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK







Make it matter.



# Kipptu kassanum með þér

HP MX-10 kassakerfisláusnin með Intel® Atom™ örgjörva Z2760

G8C31EA, F3K89AA



HP MX-10 kassakerfisláusnin ásamt HP strímlaprentara, stríkamerkjaskanna og peningakassa sem eru seldir aukalega.

Innbyggður stríkamerkjaskanni

Innbyggður kortaskanni

**Kynntu þér MX-10 kassakerfisláusnina nánar á [www.ok.is/mx10/](http://www.ok.is/mx10/)**

Allar nánari upplýsingar á [www.ok.is](http://www.ok.is). Intel, merki Intel, Intel Inside, Intel Inside merkið, Intel Atom og Intel Atom Inside eru vörumerki Intel Corporation í Bandaríkjunum og/öðra öðrum löndum.

**OPIN KERFI**

Sérfræðingar þér við hlið



OPIN KERFI | HÖFÐABAKKA 9 | 110 REYKJAVÍK | SÍMI 570 1000 | OK@OK.IS

# Purfum að setja upp kynjagleraugin

Sérfræðingur um kynjaðar fjárhags- og starfsáætlanir telur að með því að setja upp kynjagleraugin sé tryggt að almenningsfjárhag sé betur varið. Hún segir mikinn árangur hafi áunnist hjá Reykjavíkurborg í þessum efnum.

Með kynjaðri fjárhagsáætlun er gengið úr skugga um að almenningsfjárhag sé betur varið. Þetta fullyrta Dr. Diane Elson á málþingi Reykjavíkurborgar um kynjaða fjárhags- og starfsáætlun á föstudaginn. Reykjavíkurborg hóf innleiðingu á kynjaðri fjárhags- og starfsáætlun árið 2011, og er Elson einn fremsti sérfræðingurinn á þessu sviði.

Kynjuð fjárhagsáætlun (e. gender budgeting) felur það í sér að setja upp kynjagleraugin og rýna í hvernig borg eða ríki verja almenningsfjármunum. Þá er litið á það hvort ríkið verji og safni fé á þann hátt að draga úr, eða auka jafnrétti kynjanna, eða hvort kynjajafnrétti haldist óbreytt. Kynjaðar fjárhagsáætlanir voru fyrst kynntar í lok síðustu aldar og hefur Elson rannsakað þær í fjölmörgum löndum. Hún hefur sérstaklega skoðað niðurskurð með kynjaglerauginum. Í Basel í Sviss leiddi niðurskurður á daggæslu barna til dæmis til þess að konur, frekar en karlar, þurftu að verja meiri tíma í ólaunadri vinnu við að gæta barnanna sinna. „Mikilvægt er að líta ekki einungis á kostnaðinn sem ríkið eða borgin geti sparað sér í niðurskurði, heldur einnig á hver ytri áhrifin eru,“ segir Elson. Ef konur þurfa þá að verja meiri tíma heima og minni tíma í vinnu geta þær lækkað í launum og skatttekjur lækka þá í kjölfarið.

Í samtali við Markaðinn segist Elson telja að þörf sé á kynjuð-

“Konur ráða opinbera geiranum en karlar einkageiranum.”

um fjárhagsáætlunum á Norðurlöndunum þrátt fyrir að löndin séu langt komin á sviði jafnréttismála. Hún bendir á ofbeldi gegn konum og meiri ábyrgð kvenna á heimilinu sem dæmi um það að enn þá sé verk fyrir höndum. „Oft er sagt um Norðurlöndin að konur ráða opinbera geiranum, en karlar einkageiranum,“ segir Elson.

Elson segist hafa upplifað vaxandi áhuga á kynjuðum fjárhagsáætlunum undanfarin ár, hins vegar skipti lykilmáli hversu alvarlega stjórnvöld kjósa að beita aðferðinni. Spurð hvort mikilvægt sé ekki einnig að horfa á fjárhagsáætlanir með hliðsjón af öðrum minnihlutahópum segir Elson að það skipti vissulega máli. Hins vegar séu kynjagleraugin þau einu sem sýna vandamálið með ólaunadri vinnu heima fyrir og einnig hver innan heimilisins hljóti þjónustu og bætur. Aðspurð segir Elson vinstristjórnir ekki endilega hafa meiri áhuga á kynjuðum fjárhagsáætlunum, hins vegar framfylgi þær þeim öðruvísi en hægristjórnir. Hún telur að fram að þessu hafi mikill árangur áunnist á sviðinu á Íslandi.

saeunn@frettabladid.is



Dr. Diane Elson hefur rannsakað kynjaðar fjárhags- og starfsáætlanir í fjölda ára.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

## Útflutningur matvæla - hvað er í kortunum?



Mánudaginn 28. september kl. 14.00 á Grand Hótel

Íslandsstofa boðar til fundar með framleiðendum og útflytjendum matvæla og öðrum þeim sem áhuga hafa á málefnum, **mánudaginn 28. september kl. 14 á Grand Hótel Reykjavík**. Meðal efnis er kynning á kortlagningarvinnu sem Íslandsstofa lét gera í samstarfi við hagsmunafélög í framleiðslu matvæla.

Jóna Karen Sverrisdóttir frá Gallup kynnir niðurstöður spurningakönnunar sem lögð var fyrir fyrirtæki í matvælaframleiðslu. Guðný Káradóttir og Bryndís Eiríksdóttir hjá Íslandsstofu kynna greiningu á tækifærum í útflytningu matvæla og viðhorfum aðila í matvælageiranum. Þá munu fulltrúar hagsmunasamtaka í matvælaframleiðslu ræða tækifæri og framtíðarsýn í greininni.

Nánari upplýsingar og skráning á vef Íslandsstofu, [www.islandsstofa.is](http://www.islandsstofa.is) eða í síma 511 4000.



ÍSLANDSSTOFA  
PROMOTE ICELAND

## Mögulegt verður að millifæra með símanum

Aur-appið, sem þróað var af Nova og Kind Sheep (Stokkur) fór í loftið á mánudag. Með appinu geta notendur millifært peninga út af debet- eða kreditkortinu inn á bankareikning. Eingöngu þarf að vita símanúmer viðtakanda til að borga, rukka eða skipta kostnaði. Liv Bergþórsdóttir, forstjóri Nova, segir að ákveðið hafi verið að þróa appið þar sem stefna fyrirtækisins sé að styðja við hinn breytta lífsstíl sem fylgir snjallsímavæðingunni. Mikið hefur verið rætt um farsímagreiðslur og að snjallsíminn verði rafrænt veski.

Liv bendir á að þetta sé mun einfaldari og fljótlegrri leið til að millifæra peninga en eftir hefðbundnari leiðum, ekki þurfi að vita kennitölu né reikningsnúmer.



LIV BERGÞÓRSDÓTTIR

er heldur bara símanúmerið. Millifærsluheimild á appinu, sem er samanlagt það sem þú borgar, rukkar og færð greitt, er daglega 25 þúsund krónur og mánaðarlega 150 þúsund krónur. Lágmarksupphæðin er hins vegar 500 krónur.

„Þetta er fyrst og fremst hugsað fyrir smágreiðslur og í einstaklingsviðskiptum, þetta er raunverulega ekki hugsað í viðskiptalegum tilgangi og upphæðin var stillt af miðað við það. Við eigum svo eftir að sjá til hvort við hækkum upphæðina í framtíðinni,“ segir Liv. - sg



Ólíklegt er að Úkraína komi til með að greiða 500 milljóna dollara skuldabréf í dag.

FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

## Gjaldfall yfirvofandi

Greiðslufall vofir yfir ríkissjóði Úkraínu, þar sem ekki er útlit fyrir að takist að greiða 500 milljóna dollara skuldabréf sem er á gjalddaga í dag.

Í umfjöllun Bloomberg fréttastofunnar segir að útlit sé þó fyrir að eigendur skuldabréf-

inga á þessi tilteknu skuldabréf fái kröfur sínar greiddar að fullu.

Þessi niðurstaða var raunar fyrirsjáanleg eftir að fjármálaráðuneyti Úkraínu tilkynnti að það myndi fresta greiðslum til þess að ljúka við 18 milljarða dala skuldaendurskipulagningu. - sg

# 5. KYNSLÓÐ FRÁ INTEL

NÝJASTI OG HRAÐASTI ÖRGJÖRVINN - STÓRAUKIN RAFHLÖÐUENDING



**INTEL i5**

ASU-F302LAFN073H

**139.995**

## HRAÐVIRK MEÐ SSD

Ein sú flottasta í úrvalinu hjá okkur. Nýjasti 5. kynslóðar i5 örgjörvinn og 128GB SSD diskur tryggja frábæran vinnsluhraða í krefjandi forritum og snögga ræsingu. Nýji örgjörvinn tryggir líka lengri rafhlöðuendingu. Intel HD Graphics 5500 skjákjarninn skilar stórbættri grafískri vinnslu og einstökum myndgæðum. Mjög nett og létt 13,3" fartölva sem auðvelt er að taka með sér hvert sem er.

**FRÁBÆR KAUP FYRIR KRÖFUHARÐA!**



**INTEL i5**  
ÖRGJÖRVI



**4GB**  
VINNSLUMINNI



**HD5500**  
GRAFÍKKJARNI



**13,3"**  
SKJÁR



tl.is

**TÖLVU  
LISTINN**

**REYKJAVÍK**  
SUÐURLANDSBRÁUT 26  
Sími 414 1700

**AKUREYRI**  
GLERÁRGÖTU 30  
Sími 414 1730

**HÚSAVÍK**  
GARÐARSBRÁUT 18A  
Sími 464 1600

**EGILSSTAÐIR**  
KAUPVANGI 6  
Sími 414 1735

**KEFLAVÍK**  
HAFNARGÖTU 90  
Sími 414 1740

**SELFÖSS**  
AUSTURVEGI 34  
Sími 414 1745

**AKRANES**  
ÞJÓÐBRÁUT 1  
Sími 431 3333



PENSLAN HELDUR ÁFRAM Útlit er fyrir að vöxtur einkaneyslu haldi áfram.

FRÉTTABLAÐIÐ/VILHELM

# Óttast nýja kollsteypu

*Viðvörunarljós eru farin að blikka í hagkerfinu. Þúsundir þurfa að flytja til landsins til þess að starfa í byggingaiðnaði og ferðaþjónustu haldi penslan áfram. Enda er atvinnuleysi hér á landi með minnsta móti. Litlar líkur eru sagðar á að betur takist til við hagstjórn í þessari uppsveiflu en á árum áður.*

## ÚTTEKT

Ingvar Haraldsson  
ingvar@frettabladid.is



Viðbendingar eru um að ofhitnun hagkerfisins geti verið í kortunum. Hagvöxtur var 5,2 prósent á fyrri hluta ársins samkvæmt Hagstofu Íslands og hefur ekki verið meiri frá árinu 2007 og enn meiri en greiningaraðilar hafa spáð.

Um 250 milljarða fjárfesting er áætluð í fjórum stóriðjuverkefnum fram til ársins 2018. Til að setja þá upphæð í eitthvert samhengi var áætlaður kostnaður við byggingu Kárahnjúkavirkjunar um 133 milljarðar á verðlagi ársins 2007, samkvæmt skýrslu sem þáverandi iðnaðarráðherra flutti Alþingi í mars 2008. Landsvirkjun veitti ekki upplýsingar um endanlegan kostnað við virkjunina við vinnslu þessara úttektar.

Ráðgert er að framkvæmdir vegna kísilmálmverksmiðju PCC á Bakka og jarðvarmavirkjunar við Þeistareyki, þaðan sem verkmiðja PCC mun fá orku, nemi um 80 milljörðum króna. Þá er búist við að fjárfesting vegna sólarkísilverksmiðju Silicor Materials á Grundartanga nemi 120 milljörðum króna. Fjárfesting vegna kísilvera Thorsil og United Silicon í Helguvík eiga samtals að nema 47 milljörðum króna. Samtals munu vel á annað þúsund iðnaðarmenn starfa við verkefni á byggingartímanum. Um 700 varanleg störf munu skapast í verkmiðjunum.

Búist er við frekari vexti í ferða-

þjónustunni. Ferðamönnum hefur fjölgað um tæplega 24 prósent það sem af er þessu ári. Túristi.is hefur bent á að miðað við þann vöxt sem flugfélög ráðgeri á næsta ári séu líkur á að ferðamenn verði 1,5 milljónir á næsta ári. Samkvæmt nýlegri skýrslu Íslenskra verðbréfa er búist við því að störfum í ferðaþjónustu fjölgi um 40 prósent fram til ársins 2020 eða um ríflega sjö þúsund. Þá þurfi að byggja mörg hundruð hótelherbergi á ári auk þess að þörf sé á milljarða fjárfestingu í innviðum og afþreyingu vegna ferðamanna.

### Búist við innflutningi starfsfólks

Atvinnuleysi í sumar hefur verið 2,6 prósent samkvæmt tölum frá Vinnuálastofnun og hefur ekki mælst minna frá því í október 2008 þegar það var 1,9 prósent. Karl Sigurðsson, sérfræðingur hjá Vinnuálastofnun, segir líkur á að þúsundir flytji til Íslands næstu árin til þess að vinna. Mikil til verði það erlendir starfsmenn en hugsanlega einnig Íslendingar sem flutt hafa til Noregs fari að þrengja að þar í landi. „Við höfum séð mikla þenslu í ferðaþjónustu fyrst og fremst undanfarið ár sem er klárlega farin að ná til fleiri greina. Í byggingariðnaði er komin knýjandi þörf til að byggja upp bæði íbúðarhúsnæði og atvinnuhúsnæði, svo eru stórframkvæmdir í farvatninu. Það er ekki mikið af fólki á lausu til að starfa í þessum greinum, atvinnuleysi í þeim er lítið sem og atvinnuleysi almennt. Menn gera nú ráð fyrir að það þurfi þá vinnuáfl erlendis frá að talsverðu leyti í byggingarvinnu og ferðaþjónustu.“

Karl segir flutning fólks til landsins hafa aukist talsvert á fyrri hluta

ársins. „Það virðist vera línuleg aukning nánast með sama hætti og var á árunum 2004-2005 sem hélt svo áfram til 2008,“ segir hann.

### Ungt menntað fólk flytji úr landi

Þá segir Karl hættu á að ungt menntað fólk flytji úr landi þar sem það fái ekki störf við hæfi. Þeir sem flytji til landsins fari svo frekar í störf sem krefjast minni menntunar. „Við erum að sjá svolítið um brottflutning Íslendinga umfram þá sem koma til baka sem er óvenjulegt í uppsveiflu og bendir til þess að menn séu ekki alveg að finna nægjanleg störf við sitt hæfi.“ Karl segir þó að það kunnist að verða breyting þar á. Útlit sé fyrir talsverða fjölgun starfa almennt á vinnuástandnum samhliða uppgangi í atvinnulífnum auk þess sem störfum fyrir háskólamenntaða fari fjölgandi í ferðaþjónustunni.

**Launahækkunar skammgóður vermir** Ásdís Kristjánsdóttir, forstöðumaður efnahagssviðs Samtaka atvinnulífsins, óttast að launahækkunar samskipti verði um í nýlegum kjarasamningum séu umfram það sem innstæða sé fyrir í hagkerfinu. Það muni líkt og áður enda með leiðréttingu. „Þessar launahækkunar samskipti verði um að semja um skapa kannski skammtíma kaupmátt og svigrúm til aukinnar neyslu, en sú hættu er fyrir hendi að þetta muni enda í aukinni verðbólgu,“ segir Ásdís.

„Við fáum til skamms tíma mikinn kaupmátt sem ýtir undir þensluna í hagkerfinu. En þegar verðbólgan fer af stað er kaupmátturinn fljóttur að hverfa svo það sem stendur eftir er lítill sem enginn kaupmáttur og herra vaxtastig.“ Ásdís telur



„Við höfum séð mikla þenslu í ferðaþjónustu, fyrst og fremst, undanfarið ár.“

KARL SIGURÐSSON  
SVIÐSSTJÓRI VINNUMÁLASVIÐS  
VINNUMÁLASTOFNUNAR

að vinnuástandurinn beri mesta ábyrgð á þensluástandinu sem sé nú að skapast.

Þá minni ástandið í efnahagsmálum nú að mörgu leyti á stöðuna sem var á árunum 2003-2004, þó ástandið sé vissulega ekki alveg eins. Hagvöxtur síðustu ára hafi að stórum hluta verið drifinn áfram af vexti ferðaþjónustunnar, sem sé mjög heilbrigður hagvöxtur. „Samfara svona miklum launahækkunum erum við að rýra samkeppnisstöðu okkar gagnvart útlöndum og ólíkt fyrri þensluskeiðum er stærsta útflutningsgrein okkar ferðaþjónustan. Ef við höldum áfram á sömu braut gæti það haft alvarleg áhrif á ferðaþjónustuna.“

### Stjórnvöld auka á þensluna

Ásdís gagnrýnir að stjórnvöld fari í skattalækkunir nú þegar við erum á leið inn í nýtt þensluskeið án þess að grípa til viðeigandi aðhaldsaðgerða. „Ríkisfjármálin eru að auka þenslu með skattalækkunum og útgjaldaaukningu.“ Efnahagssviði SA reiknast til að þensluáhrif frumvarpsins nemi 40 milljörðum króna. „Það eru mikilvægar kerfisbreytingar að eiga sér stað á skattkerfinu með lækkun skatta og niðurfellingu tolla. En þegar stjórnvöld ráðast í svona aðgerðir verða þau að draga á móti úr ríkisútgjöldunum,“ segir Ásdís.

„Enn og aftur horfum við á stöðu þar sem Seðlabankinn er einn þriggja arma hagstjórnarinnar í baráttunni fyrir verðstöðugleika,“ segir Ásdís en hinir armarnir, vinnuástandurinn og ríkisfjármálin, auki á þensluna í hagkerfinu.

### Tekist illa að eiga við hagsveiflur

Ásdís segir stöðuna nú langt frá því að vera einsdæmi. „Í gegnum tíðina höfum við séð gengisfellingar eiga sér stað á um tíu ára fresti. Við viljum auðvitað koma í veg fyrir að þetta endurtaki sig en ein birtingarmynd slakrar hagstjórnar er gengisóstöðugleiki.“

Gylfi Magnússon, dósent við Háskóla Íslands og fyrrverandi efnahags- og viðskiptaráðherra, segir nokkur augljós þenslumerki vera: „Útgjöld, bæði einkaneysla og fjárfesting, eru að aukast og búið að semja um ansi ríflegar launahækkunar eins og alþjóð veit. Þannig að það eru frekar teikn um að hagkerfið sé að fara að snúast of hratt,“ segir Gylfi. „Það er allavega ekki mikill slaki eftir sem m.a. kemur fram í



“Ríkisfjármálin eru að auka þenslu með skattalækkunum og útgjaldaaukningu.

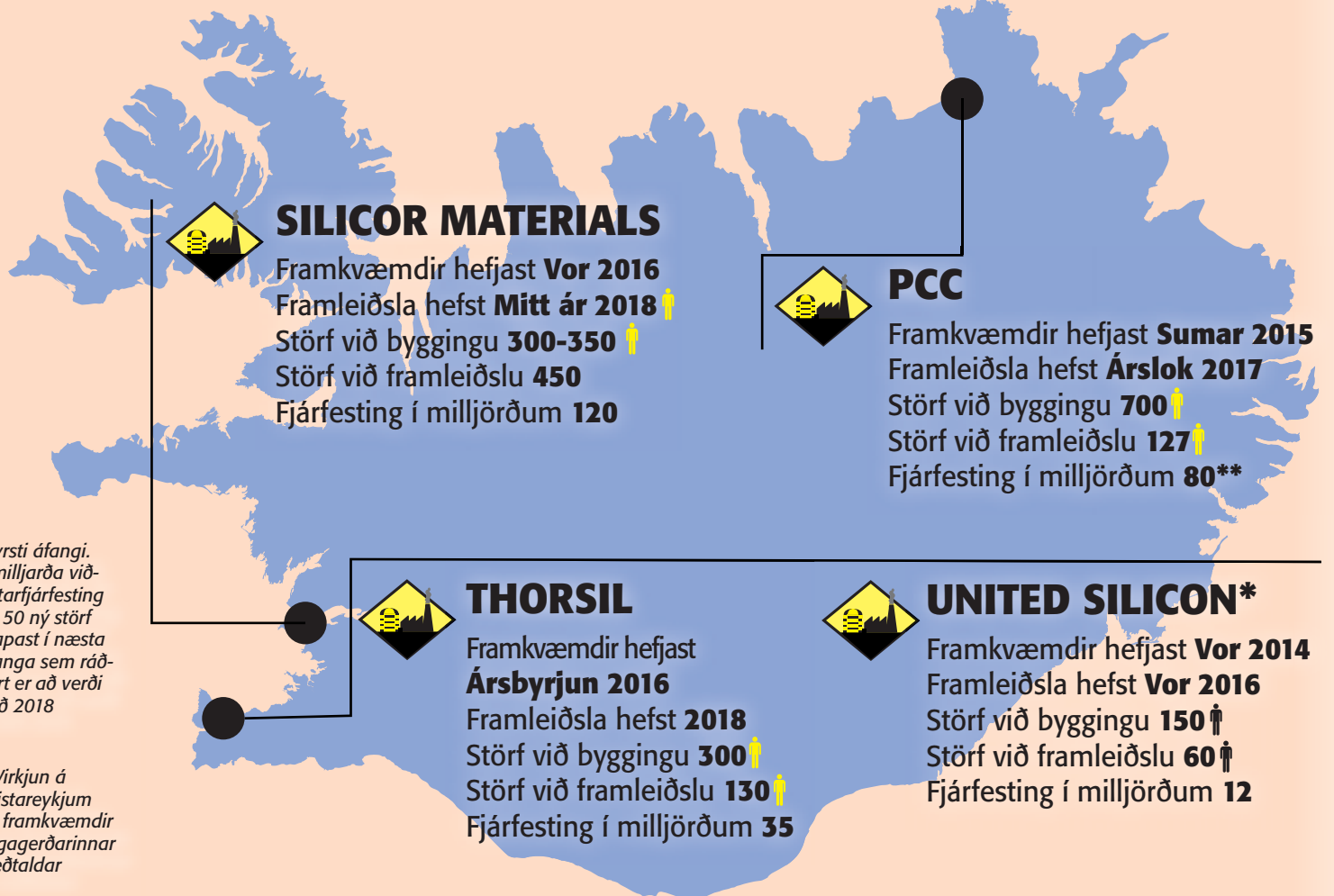
ÁSDÍS KRISTJÁNSDÓTTIR  
FORSTÖÐUMAÐUR EFNAHAGSSVIÐS  
SAMTAKA ATVINNULÍFSINS

að atvinnuleysi er orðið mun minna en það var þegar kreppan var hvað dýpst,” segir hann.

Gylfi bendir á að til viðbótar við stóriðjuverkefni sé fjárfesting á byggingamarkaði að aukast á ný. „Það munar líka um meiri fjárfestingu í miklu smærri verkefnum eins og íbúðarhúsnæði og jafnvel almennu atvinnuhúsnæði sem hrundi alveg eftir hrun en er búið að glæðast heilmikið undanfarin ár.“

Gylfi segist vonast til að hagþróunin verði jafnari en raunin hefur verið á Íslandi undanfarna áratugi. „En sagan segir okkur að líkurnar á því að það takist eru frekar takmarkaðar, okkur hefur eiginlega aldrei tekist það. Við höfum aldrei náð því sem kalla má agaða hagstjórn. Við höfum átt í verulegum vandræðum bæði með peningamálin og ríkisfjármálin og það er ekki bara hið opinbera sem kemur þar að.“

STÓRIÐJUÁFORM Á ÍSLANDI NÆSTU MISSERIN



\*Fyrsti áfangi. 7 milljarða viðbótarfjárfesting og 50 ný störf skapast í næsta áfanga sem ráðgert er að verði árið 2018

\*\*Virkiun á Þeistareykjum og framkvæmdir Vegagerðarinnar meðtaldar

**2,6 PRÓSENT**

atvinnuleysi í sumar og hefur ekki verið minna frá því í október 2008

**5,2 PRÓSENT**

hagvöxtur á fyrri hluta ársins og hefur ekki verið meiri frá 2007

**40 PRÓSENTA**

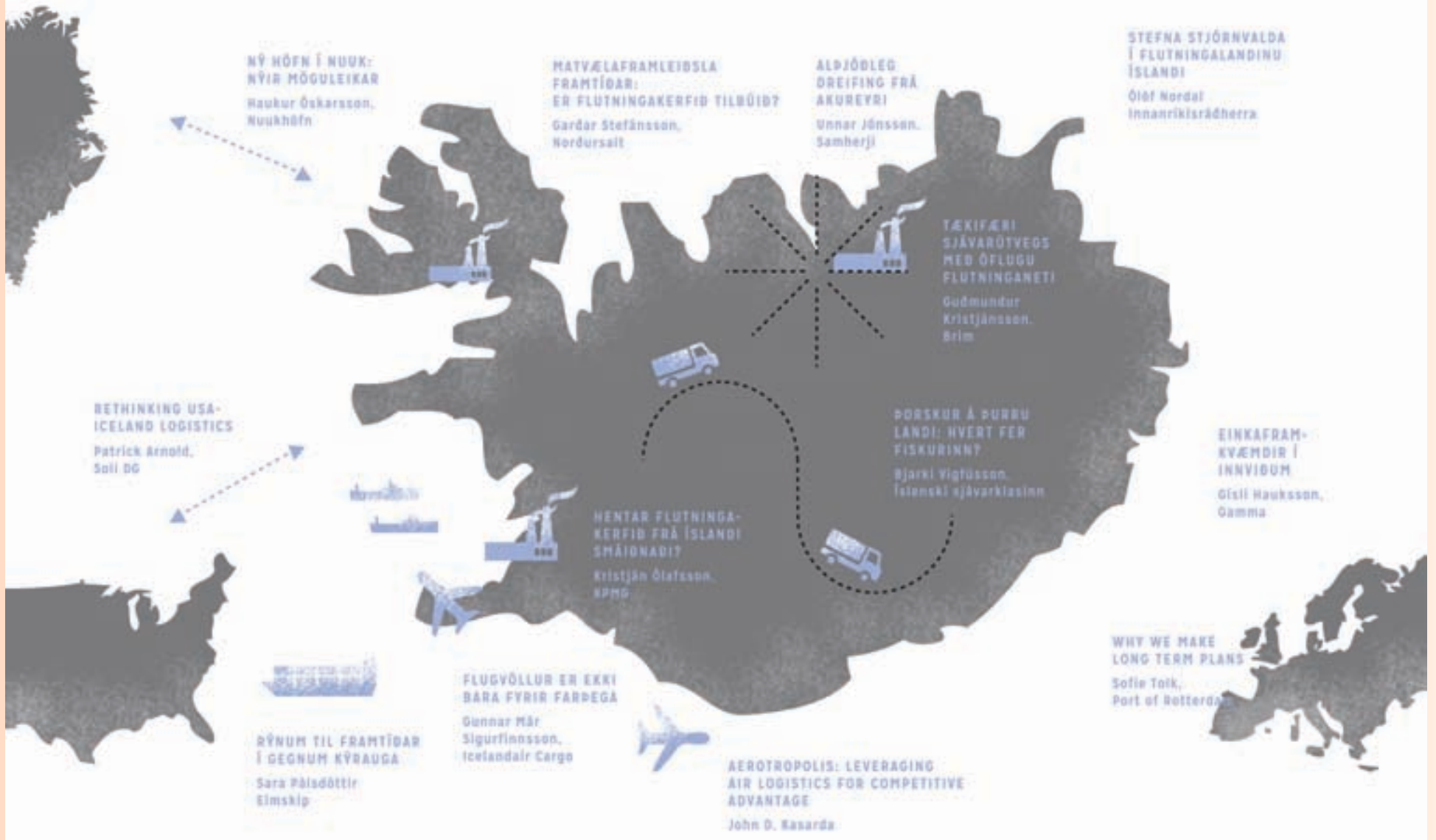
fjölgun starfa spáð í ferðaþjónustu til 2020

**250 MILLJARÐA**

fjárfesting í fjórum stóriðjuverkefnum

FLUTNINGALANDIÐ ÍSLAND

MÍÐVIKUDAGINN 30. SEPTEMBER - - - Í HÖRPU - - - KL. 8:30 - 15:30



Verð: 20.900 kr. - - - Skráning og nánari upplýsingar á sjavarklasinn.is og í síma 577 6200.

# Stýrir fjárhagssviði Seðlabankans

*Erla Guðmundsdóttir hefur verið ráðin framkvæmdastjóri fjárhagssviðs Seðlabanka Íslands. Hún er viðskiptafræðingur að mennt og hefur víða komið við í bankaheiminum. Starfaði áður hjá MP banka og Íslandsbanka.*

Erla Guðmundsdóttir var á dögnum ráðin framkvæmdastjóri á fjárhagssviði Seðlabanka Íslands. Þar ber hún meðal annars ábyrgð á heildaruppgjöri bankans og er einnig með ábyrgð á öllum greiðslum bankans. Erla er viðskiptafræðingur og lauk cand. oecón.-prófi árið 2005.

„Sviðið skiptist í tvær einingar, bakvinnslu og reikningshald. Baksviðið sér um greiðslur bankans bæði innlendar og erlendar. Og einnig fyrir hönd ríkissjóðs og félög í eigu bankans,“ segir Erla. Reikningshald sér svo aftur um allar daglegar færslur og mánaðarleg uppgjör fyrir bankann og fyrir félög í eigu bankans, en það eru Eignasafn Seðlabanka Íslands og Greiðsluveitan. Starfsmenn sviðsins eru fimmtán.

Erla er ekki ókunnug fjárhagssviði bankans, en hún hefur starfað þar í fimm ár. „Ég tók við sem forstöðumaður reikningshalds og aðstoðarframkvæmdastjóri á sama ári og ég byrjaði. Og svo er ég nú bara yfir þessu öllu núna,“ segir Erla. Hún segir það hafa marga kosti að vinna hjá bankanum og vinnan þar sé mjög skemmtileg. „Maður hefur kynnst þessu samstæðuuppgjöri, einhverju sem maður bjóst ekki við þegar maður byrjaði hjá Seðlabankanum,“ segir Erla. Að auki sé mikil þekking í bankanum úr ýmsum áttum.

Áður starfaði Erla í MP-banka sem sérfræðingur í fjárhagsdeild og einnig hefur hún starfað í reikningshaldi og samstæðueiningu fjár-

“Ég er búin að fjárfesta í hesthúsi. Þannig að ég er komin hálf leið í rétta átt.

hagsdeildar Íslandsbanka. Hún segir starfið hjá Íslandsbanka hafa verið töluvert frábrugðið þar sem Íslandsbanki sé mun stærri banki og starfið þar mun afmarkaðra. „En þegar ég færði mig yfir í MP þá var það mjög skemmtilegur tími. Þá var hann fjárfestingabanki þegar hann byrjaði en ég tók svo þátt í að gera hann að viðskiptabanka. Það er miklu minni eining en þar hafði maður heildaryfirsýnina sem nýttist mér vel þegar maður kom yfir til Seðlabankans.“

Mestum tíma utan vinnu ver Erla með fjölskyldunni. „Svo reynir maður að tvinna sín áhugamál inn. Áður en ég stofnaði fjölskyldu var ég mikið í hestamennsku. Það er draumur sem á að kveikja aftur,“ segir Erla. Hún á afa sem var bóndi og fékk að fara á hestbak hjá honum þegar hún var yngri.

„Ég er búin að fjárfesta í hesthúsi. Þannig að ég er komin hálf leið í rétta átt,“ segir hún en viðurkennir að það sé mikil fjárfesting að eignast hesthús. „En eru ekki öll áhugamál dýr í dag?“ spyr hún.



Erla Guðmundsdóttir hefur gaman af hestamennsku og er búin að kaupa sér hesthús.

FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

★★★★★ CHICAGO TRIBUNE

★★★★★ WASHINGTON POST

★★★★★ TAMPA BAY TIMES

★★★★★ VILLAGE VOICE

★★★★★ HITFIX

★★★★★ SALON.COM

PAUL DANO  
IS BRIAN WILSON



JOHN CUSACK  
IS BRIAN WILSON



“PAUL DANO IS UNCANNY AS THE YOUNG BRIAN WILSON.”  
—MIKE HOGAN, VANITY FAIR

“JOHN CUSACK GIVES ONE OF THE BEST PERFORMANCES OF HIS CAREER.”  
—JOHN DIFORE, THE HOLLYWOOD REPORTER

## LOVE & MERCY

MUSIC WAS HIS ONLY HOPE FOR SURVIVAL.

KOMIN Í BÍÓ






Hlutabréf í Volkswagen falla vegna hneykslismáls:

## Milljónir bíla voru með svindlbúnað

Hlutabréfaverð bílaframleiðandans Volkswagen féll um nærri 20 prósent í gær og 19 prósent á mánudaginn. Ástæðan er sú að upp komst að nokkrar tegundir Volkswagen-bíllanna eru með hugbúnað sem er hannaður til þess að blekkja yfirvöld.

Bandarísk yfirvöld komust að því að í bílunum var hugbúnaður sem veldur því að koltvísyringslosun bílsins virðist minni en hún er í rauninni. Sölu bíllanna var umsvifalaust hætt og bílaframleiðandanum var gert að innkalla hálf milljón bíla. Í gær viðurkenndu forsvarsmenn bílaframleiðandans að ellefu milljónir bíla eru með umrætt tæki. Volkswagen gæti þurft að greiða sekt sem nemur milljörðum dollara. Þá er mögulegt að framkvæmdastjórnar hjá Volkswagen sæti refsingum.

“Það verða allar upplýsingar lagðar á borðið. Við munum vinna með yfirvöldum í að upplýsa málið.

Hugbúnaðurinn fannst í nokkrum tegundum dísilbíla, meðal annars Audi A3, VW Jetta, Bjöllu, Golf og Passat. Hugbúnaðurinn gerði það að verkum að vélarnar losuðu minna kolefni í prófum en við venjulegan akstur.

Prýstingur er á Martin Winterkorn, forstjóra VW, að láta af embætti vegna málsins. Hann ætlar að vera kyrr um sinn. – sg, jhh



MARTIN WINTERKORN, FORSTJÓRI FYRIRTÆKISINS, VERÐUR KYRR Í STARFI UM SINN. FRÉTTABLAÐIÐ/GVA

FRÉTTABLAÐIÐ

TAKTU ÞÁTT Í BÍÓLEIK FRÉTTABLAÐSINS. SENDU TÖLVUPÓST Á LEIKUR@FRETTABLAÐIÐ.IS MED NAFNI, KENNITÖLU, SÍMANÚMÉRI OG NETFANGI. HEPPNIR ÞÁTTAKENDUR FÁ MÍÐA Á LOVE & MERCY



**STÓRSVEIT  
REYKJAVÍKUR**  
kynnir

# FRANK SINATRA

**100 ára**

**Bjarni Arason  
Björgvin Halldórsson  
Egill Ólafsson  
Helgi Björnsson  
Friðrik Ómar Hjörleifsson  
Jógvan Hansen  
Páll Óskar Hjalmtýsson  
Pálmi Gunnarsson  
Ragnar Bjarnason  
Valdimar Guðmundsson  
Þór Breiðfjörð**

**Stjórnandi: Sigurður Flosason**

**Eldborg, Hörpu, 23. september kl. 20:00**  
**Miðasala: [harpa.is](http://harpa.is)**



**HARPA**

[www.harpa.is](http://www.harpa.is)



# Vondir réttihafar og háværir Píratar



Hallgrímur Kristjánsson  
sjómformaður Félags  
réttihafa í sjónvarps- og  
kvikmyndaíðnaði

Nýlega lýstu nokkur höfundar-  
réttarsamtök því yfir að þau  
höfðu náð samkomulagi við fjar-  
skiptafyrirtækin um framkvæmd  
á lögbanni sem héraðsdómur  
hafði dæmt réttihöfum í vil gegn  
ólöglegum skráaskiptasíðum. Hér  
er fyrst og fremst um samkomu-  
lag að ræða um hvernig ber að  
túlka úrskurdómstóla, en ekki  
að aðilar séu að taka sér alræðis-  
vald án dómstóla (sem talsmenn  
Pírata héldu fram, án þess að  
hafa séð samkomulagið).

Í kjölfarið upphófst umræða  
í fjölmiðlum þar sem tæknisér-  
fræðingar kepptust um að segja  
frá því hvernig mætti fara á bak  
við þessa lokun og þingmenn  
Pírata stukkðu á vinsældavagninn  
og bentu á að svona lokanir væru  
ekki æskilegar í netheimum, þar  
sem verið væri að raska netfrelsi.

Fáir virðast tala um málefni  
réttihafa og hversu mikilvægur  
höfundaréttur þeirra er –  
kannski af ótta við „bloggtröllin“  
sem sumum þykir sjálfsagt að fá  
hlutina frítt. Oft vill því umræð-  
an snúast um hvað réttihafar séu  
vondir að vilja leita leiða til að  
verja sinn lögbundna rétt og nán-  
ast tekinn upp hanskin fyrir þá  
sem vilja halda úti þessum deili-  
síðum sem innihalda m.a. íslenskt  
efni.

Við erum lítið samfélag en  
samt eru hér þúsundir aðila sem  
byggja lífsviðurværi sitt á höf-  
undarétti. Hér eru líka fyrir-  
tæki sem leggja mikinn metnað í  
það að halda úti öflugum afþrey-  
ingarmiðlum með sjónvarpsefni

og kvikmyndum. Sjónvarpsstöð-  
arnar og kvikmyndahúsageir-  
inn skapa hér yfir 1.000 störf  
og borga milljarða inn í samfé-  
lagið á hverju ári í formi skatta  
og gjalda. Á þeim liggja ýmsar  
kvaðir. Þau þurfa skv. íslensk-  
um lögum að texta og/eða tal-  
setja allt sitt efni (til að vernda  
íslenska menningu og tungu) og  
lúta lögum um kvikmyndaskoð-  
un, til að börn sjái ekki óæski-  
legt efni.

Netflix er oft nefnd í umræð-  
unni sem fyrirmynd nýrra við-  
skiptamóðela. Íslensk fyrirtæki  
geta ekki keppt við Netflix um  
vöruúrval og verð. Til þess erum  
við of lítil og skattaumhverfi of  
óhagstætt (þess ber að geta að  
Netflix borgar hér engan skatt).  
Hins vegar hafa afþreyingar-  
fyrirtæki lagt sig mikið fram  
undanfarið við að breyta sínum  
viðskiptamódelum í takt við  
þarfir viðskiptavina sína. Þau  
hafa sett aukinn kraft í fram-  
leiðslu á íslensku efni og nú geta  
viðskiptavinir nálgast sitt efni á  
þeim tíma og með þeim tækjum  
sem þeir vilja. Hægt er að kaupa  
aðgang að ýmissi þjónustu sem  
byggir á sama viðskiptamó-  
deli og Netflix (svokölluð sVOD-  
þjónusta). Þá geta viðskiptavini-  
r einnig leigt myndir eða keypt  
úr stofunni heima, hvort sem er í  
gegnum netið eða sjónvarpið. Þá  
eru a.m.k. fjórar tónlistarveitur  
starfandi á markaðinum ásamt  
töluvert fleiri nýjungum sem hafa  
komið fram á síðustu árum.

Þetta eru viðbrögð markað-  
arins við breyttu landslagi og  
kröfum viðskiptavina um ný við-  
skiptamódel og þar með hafa  
íslensk afþreyingarfyrirtæki  
lækkað þróskuldinn fyrir neyt-  
andann til að nálgast löglegt efni  
með þeim hætti sem neytand-  
inn kys. Það er hins vegar erfitt



Greinarhöfundur biður Pírata um lausnir í stað þess að gagnrýna markaðinn.

Netflix er oft nefnd í umræðunni sem fyrirmynd nýrra viðskiptamóðela. Íslensk fyrirtæki geta ekki keppt við Netflix um vöruúrval og verð.

að keppa við ókeypis efni og því  
eiga þessi sömu afþreyingarfyrir-  
tæki rétt á því að reyna að hækka  
þróskuldinn fyrir þá aðila sem  
ætla sér að sækja efni ólöglega og  
ókeypis, með von um að þeir velji  
heldur löglegar leiðir. Lögbann af  
þessu tagi er ein af þeim leiðum  
sem hækka þróskuldinn en mun  
að sjálfsögðu aldrei koma í veg  
fyrir að þeir sem hafa einbeittan  
brotavilja geti sótt sér efni eftir  
ólöglegum leiðum.

Það fer enginn í kostnaðarsam-  
ar lögbannsaðgerðir að gamni  
sínu. Ég er sannfærður um að  
réttihafar myndu glaðir vilja fara  
aðra og betri leið ef hún væri

til. Píratar eru vinsæll stjórn-  
málaflokkur um þessar mundir  
enda margt gott í þeirra stefnu-  
skrá. Það væri hins vegar ósk-  
andi að þeir (og aðrir á Alþingi)  
kæmu með hugmyndir að laus-  
um á þessum hvímléiða vanda, en  
ekki einungis gagnrýna markað-  
inn fyrir að reyna að verja sig á  
meðan hann þróast í takt við þarf-  
ir neytenda. Það er jú Alþingi sem  
setur leikreglurnar.

Netflix og torrent-síður skila  
0 kr. inn í þjóðfélagið. Íslenskur,  
löglegur afþreyingarmarkaður  
skilar milljörðum og viðheldur  
íslenskri menningu. Með hvoru  
liðinu eigum við að halda?

## Mest seldu sendibílar Evrópu

› Gríðarsterk sendibílalína Ford

Ford hefur hlotið titilinn Sendibíll ársins – International Van of the Year árin 2013 og 2014. Í áratugi hafa fyrirtæki sett traust sitt á styrk, virkni og áreiðanleika Ford Transit enda mest seldu sendibílar Evrópu síðustu 40 ár.

Kíktu í kaffi og spjall. Í sameiningu finnum við hagstæða fyrirtækjalausn fyrir þig. Veldu traust umboð með einstöku þjónustuframboði fyrir bíla- og tækjafloata.

Eigum 18 sæta Transit rútur ásamt Transit sendibílum til afhendingar strax.

**FORD TRANSIT CONNECT**

FRÁ **2.379.032 KR.** ÁN VSK

FÁANLEGUR SJÁLFSKIPTUR

**FORD TRANSIT CUSTOM**

FRÁ **3.491.935 KR.** ÁN VSK

FÁANLEGUR 9 SÆTA

**FORD TRANSIT VAN**

FRÁ **4.431.452 KR.** ÁN VSK

FÁANLEGUR AWD

20 ára afmæli Ford hjá Brimborg

**Öruggur staður til að vera á**

Brimborg Reykjavík | Brimborg Akureyri  
Bíldshöfða 6 | Tryggvabraut 5  
Sími 515 7000 | Sími 515 7050

Nýir og notaðir bílar: Söluveildir eru opnar alla virka daga kl. 9-17 og laugardaga kl. 12-16. Varahlutaverslun og verkstæðismóttaka er einnig opin laugardaga kl. 12-16.

ford.is

Ford Transit Connect, EcoBoost bensín 100 hó. beinskíptur. Eldsneytisnotkun í blönduðum akstri 5,6 l/100 km. CO<sub>2</sub> losun 129 g/km. Verð með bensínvél frá 2.950.000 m/vsk. Ford Transit Connect, 1,6TDCi dísil 75 hó. beinskíptur. Eldsneytisnotkun í blönduðum akstri 4,4 l/100 km. CO<sub>2</sub> losun 115 g/km. Verð með dísilvél frá 3.210.000 m/vsk. Ford Transit Custom, 2,2TDCi dísil 100 hó., 6 gíra beinskíptur. Eldsneytisnotkun í blönduðum akstri 6,9 l/100 km. CO<sub>2</sub> losun 183 g/km. Verð frá 4.330.000 m/vsk. Ford Transit Van, 2,2TDCi dísil 125 hó. 6 gíra beinskíptur. Eldsneytisnotkun í blönduðum akstri 7,3 l/100 km. CO<sub>2</sub> losun 194 g/km. Verð frá 5.495.000 m/vsk. Tökum allar tegundir bíla upp í nýja. Brimborg og Ford áskilja sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara. Útbúnaður getur verið frábrugðinn mynd í auglýsingu.



## 9,4 milljarðar nýttir

### Fjárfest erlendis fyrir milljarða

Á tveimur mánuðum hefur Seðlabankinn veitt þeim lífeyrissjóðum sem sótt hafa um undanþágu til að fjárfesta erlendis heimild sem nemur tæpum 9,4 milljörðum króna, en árleg heimild nemur 10 milljörðum. Samanlagðri fjárfestingarheimild hefur verið skipt á milli lífeyrissjóðanna með þeim hætti að annars vegar hefur verið horft til stærðar, 70% vægi, og hins vegar til hreins innstreymis, 30% vægi.

21.09.2015 „Viðbrögð við samþykkt borgarinnar voru meiri en þegar Ísland lýsti yfir stuðningi við sjálfstæða Palestínu, sem varð heimsfrétt. Við vissum að það yrðu viðbrögð en þau hafa verið meiri en við hjuggumst við. Sér í lagi vegna þess að samþykktin er gerð í kjölfar ákvarðana annarra borga, svo sem Kaupmannahafnar og Árósa.“

Dagur B. Eggertsson borgarstjóri



## 7,7% hækkun Kaupmáttur að aukast

Launavísitala í ágúst 2015 var 524,7 stig og hækkaði um 0,3 prósent frá fyrri mánuði, samkvæmt tölum Hagstofunnar. Síðastliðna tólf mánuði hefur launavísitalan hækkað um 7,7 prósent. Vísitala kaupmáttar launa í ágúst var 124,5 stig og lækkaði um 0,2 prósent frá fyrri mánuði. Síðustu tólf mánuði hefur vísitala kaupmáttar launa hækkað um 5,4 prósent.

## STJÓRNAR- MAÐURINN

### Hugsanavilla Píratans

Píratar eru langstærsti stjórnmálaflokkur landsins samkvæmt skoðanakönnunum.

Ekki er því óeðlilegt að stefnumál þeirra sæti nákvæmari skoðun en ella. Í sumum tilvikum hafa sneiðar í þeirra átt verið ósanngjarnar. Ávirðingar um slæga mætingu fjögurra manna þingflokks á nefndarfundi voru augljóslega af þeim meiði.

Í öðrum tilvikum á hins vegar gagnrýni fullan rétt á sér.

Píratar hafa á stefnuskrá sinni að „endurskoða höfundarétt“. Nánari útfærsla er nokkuð á reiki, en er þó lýst í sjö tiltölulega almennum punktum. Látum vera að fara ofan í kjöllinn á þeim hér, enda ómögulegt að leggja fólki orð í munn með túlkun almennra hugtaka.

Píratar segjast í stefnuskránni ekki vera á móti höfundarétti, hins vegar sé hættan sú að ef framfylgja eigi honum á internetinu verði vegið gróflaga að réttindum borgaranna. Það sé ólíkandi að fjárhagsmunir séu látnir „trompa borgararéttindi og frjáls samskipti“.

Nú liggur í hlutarins eðli að öll löggæsla felur í sér skerðingu á réttindum borgaranna. Að þjófur sé dæmdur til fangelsisvistar er augljóst dæmi um að „fjárhagsmunir trompi borgararéttindi“ svo gripið sé til orðfæris Pírata.

Í síðustu viku bárust tíðindi af því að réttshafasamtök hefðu náð samkomulagi við fjarskiptafyrirtækin um að loka tilteknum skráarskiptisíðum sjálfvirkt (án þess að til sérstaks lögbanns kæmi) óháð því undir hvaða lénum síðurnar birtast.

Í kjölfarið hefur Helgi Hrafn Gunnarsson, kaftinn Pírata, farið mikinn og meðal annars staðið í ritdeilu við Egil Helgason. Helgi segir meðal annars að aðferðir á borð við þá ofangreindu sem ætlað er að koma í veg fyrir höfundaréttarbrot séu ómögulegar og „gangi ekki svo langt að hindra menn í að komast fram hjá þeim með einföldum hætti“.

Þetta er furðuleg röksemdafærsla. Hefur bann við þjófnaði í hegningarlögum þá algerlega mistekist þar sem ekki hefur tekist að útrýma þjófnaði með öllu?

Vitaskuld ekki. Lagaboð og -bönn eru alltaf gölluð, og laga grein ein og sér getur ekki útrýmt slæmu hátterni. Lagasetning sendir hins vegar skilaboð út í samfélagið um að tiltekin háttsemi sé óæskileg og hefur fælingarmátt.

Með því að gera lítið úr lögum um höfundarétt eru Helgi og Píratar að vega að atvinnufrelsi og aflahæfi listamanna, og grafa undan fyrirtækjum í landinu sem starfa eftir settum leikreglum.

Það er ábyrgðarhluti hjá annars efnilegum þingmanni.

## Í REYKJAVÍK VEGNA FJÖLDA ÁSKORANNA!



MIDASALA  
HEFST Á MORGUN  
KL. 10 Á TIX!

SÉRSTAKIR GESTIR  
GUNNAR ÞÓRDARSON  
ÞÓRIR BALDURSSON  
BARNABÖRN RÚNARS

HÁSKÓLABÍÓ  
31. OKTÓBER

# RÚNAR 70 JÚL

## SVEITAPILTSINS DRAUMUR

EYÞÓR INGI • MAGNI • VALDIMAR • SALKA SÓL

SÖGUMAÐUR BALDUR ÞÓRIR GUÐMUNDSSON TROMMUR JÚLÍUS FREYR GUÐMUNDSSON  
BASSI INGI BJÖRN INGASON GÍTARAR TRYGGVI HUBNER - BIRKIR RAFN GÍSLASON - BJÖRGVIN ÍVAR BALDURSSON  
BAKRÖDD LILJA BJÖRK RUNÓLFSDÓTTIR MYNDSKREYTINGAR DAVÍÐ ÖRN ÓSKARSSON  
ORGEL OG HLJÓMSVEITARSTJÓRN JÓN ÓLAFSSON

